

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки

Силабус освітнього компонента
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ

Назва ОК	Педагогіка з основами педагогічної майстерності	
Викладач		Швирка Вікторія Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувачки кафедри педагогіки +38-050-626-12-95 e-mail: 6261295@gmail.com
Веб-сайт для курсу	http://do.luguniv.edu.ua ; http://do1.luguniv.edu.ua/	
Мета й завдання курсу	<p><i>Мета курсу:</i> засвоєння студентами теоретичних знань з основ сучасної педагогічної науки, опанування відповідними практичними та творчими вміннями і навичками, що необхідні для ефективної організації педагогічного процесу згідно Концепції Нової української школи; розвиток глобального, критичного і творчого мислення, уміння швидко адаптуватися до змін в інформаційно-комунікаційному просторі; формування в студентів історико-педагогічного мислення як важливого компонента загальної та професійної культури вчителя, розвиток здатності аналізувати педагогічні явища та процеси в їхньому розвитку, визначати історично зумовлені закономірності навчання, виховання особистості; формування в майбутніх учителів педагогічної спрямованості особистості, системи професійних переконань, інтересів і схильності до педагогічної діяльності; стимулювання студентів до професійного самовиховання, формування у них потреби в неперервному педагогічному самовдосконаленні.</p> <p><i>Завдання курсу:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • сприяння розумінню сутності та значущості теоретичних положень сучасної педагогіки, систематизації способів засвоєння, відтворення і тлумачення основних понять педагогіки; • сприяння в оволодінні ефективними шляхами розвитку особистості, практичному оволодінню технікою керівництва освітнім процесом; • сприяння формуванню в студентів історико-педагогічного мислення як важливого компонента загальної та професійної культури вчителя, розвиток здатності аналізувати педагогічні явища та процеси в їхньому розвитку, визначати історично зумовлені закономірності навчання, виховання особистості; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • сприяння формуванню професійно-педагогічної позиції; • сприяння формуванню індивідуального стилю професійної педагогічної діяльності; • стимулювання рефлексивних здібностей, здатності до самоконтролю та саморегуляції; • стимулювання студентів до професійного самовиховання, формування у них потреби в неперервному педагогічному самовдосконаленні; • розвиток навичок глобального, критичного і творчого мислення, уміння швидко адаптуватися до змін у світі інформаційних і комунікаційних технологій; • розвиток творчих здібностей майбутнього вчителя; • сприяння опануванню інструментами професійно-особистісного саморозвитку; • розвиток аналітичного педагогічного мислення студентів, формування вміння вивчати та пояснювати педагогічні явища та процеси у їх взаємозв'язку, взаємозалежності, готовності до врахування їх у практиці.
Тривалість курсу	<p>9 кредитів, 270 годин Лекції – 50 год. Практичні заняття – 42 год. Самостійна робота – 178 год.</p>
Результати навчання	<p style="text-align: center;">У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення курсу будуть сформовані наступні компетентності:</p> <p>ПРН 1. Орієнтується в основних чинних законодавчих освітніх документах, типових освітніх програмах різних рівнів з російської, англійської мови, зарубіжної літератури, знає вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності; сформовані уявлення про спеціальність і кваліфікацію вчителя; знає професійні права й обов'язки.</p> <p>ПРН 2. Знає психолого-педагогічні засади організації освітнього процесу; методи науково-педагогічного дослідження, провідні концепції виховання і навчання, методики психолого-педагогічної діагностики для підвищення ефективності освітнього процесу, сучасні освітні тренди.</p> <p>ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн- сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.</p> <p>ПРН 6. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади організації мовно-літературного освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в контексті модернізації сучасної школи та входження в загальноєвропейський освітній простір (зокрема форми, методи та засоби планування, прогнозування результатів і коригування навчально-виховної роботи, особливості педагогічних технологій і методик особистісно-зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання та розвитку учнів, використання сучасного інформаційно-</p>

комунікаційного забезпечення, критерії оцінювання результатів навчання учнів).

ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання.

ПРН 8. Знає вікові й індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію як суб'єктів мовно-літературного освітнього процесу.

ПРН 10. Знає способи, засоби й форми професійно-фахового й індивідуально-особистісного розвитку вчителя-словесника.

ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти.

ПРУ 2. Уміє організувати освітній процес як співпрацю в команді з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб; урахуваючи вікові та індивідуальні особливості учнів, зокрема й осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати технології, методи, прийоми, форми, засоби навчання російської, англійської мови і зарубіжної літератури, міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів), сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів, оперувати методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури; здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРУ 6. Володіє основами професійної культури та педагогічної майстерності, уміє використовувати професійні знання, уміння й навички для розв'язання практичних завдань, сприяє організації безпечного освітнього середовища, уміє застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації в освітньому процесі, здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в

інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

ПРУ 9. Уміє моделювати навчальні ситуації, формувати в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію; застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії; розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.

ПРК. 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу, розуміє й цінує мультикультурність.

ПРК. 3. Організовує педагогічну комунікацію суб'єктів освітнього процесу, ефективно співпрацює в команді в педагогічному колективі закладу освіти та інших професійних об'єднань.

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.

ПРА 2. Самостійно організовує, аналізує власну професійну діяльність, критично оцінює й відповідає за її результати; володіє умінням діяти в непередбачуваних надзвичайних ситуаціях.

ПРА 3. Забезпечує сприятливий психологічний клімат у педагогічному та учнівському колективах, охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

<p>Теми I модулю Педагогіка</p>	<p>Тема 1.1. Феномен педагогіки в системі сучасного наукового знання та соціокультурної практики.</p> <p>Основні тренди освіти майбутнього. Педагог – професія для майбутнього. Варіативність наукових підходів до визначення об’єкта та предмета педагогіки. Основні етапи розвитку педагогіки. Основні категорії педагогіки. Галузі педагогіки. Взаємозв’язок педагогіки з іншими науками. Основні методи науково-педагогічного дослідження.</p> <p>Концепція нової української школи. Основні положення Концепції нової української школи: формула нової школи, особистісно зорієнтована модель освіти, ключові компетентності, наскрізні уміння, інтегроване навчання, тематичне навчання, навчальні осередки, формувальне оцінювання, педагогіка партнерства, виховання на цінностях, умотивований творчий учитель. Особливості організації освітнього процесу для дітей різних вікових груп: початкова школа, базова середня освіта, профільна середня освіта. Інклюзивна освіта в Україні: актуальність, особливості реалізації. Поняття «неформальна освіта», «інформальна освіта». Етапи упровадження Концепції нової української школи.</p> <p>Тема 1.2. Розвиток, виховання і формування особистості.</p> <p>Поняття про розвиток і формування особистості. Основні чинники та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості. Взаємозв’язок розвитку, виховання та навчання. Роль діяльності, спілкування, активності у розвитку та вихованні особистості. Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку особистості.</p> <p>Сучасна учнівська молодь як покоління Z. Особливості навчання та виховання покоління Z. Кліпове мислення: позитивні та негативні наслідки у процесі навчання та виховання учнівської молоді.</p> <p>Педагогічна діагностика як передумова підтримки та супроводу розвитку та формування особистості в освітньому процесі.</p> <p>Тема 1.3. Сутність процесу виховання як соціокультурного явища. Зміст виховання в сучасних соціокультурних умовах.</p> <p>Сутність виховання як соціокультурного явища. Мета, зміст виховання. Етапи процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Сучасні виклики виховання.</p> <p>Виховання на цінностях. Базові моральні цінності сучасного виховання. Національно-патріотичне та громадянське виховання в сучасних соціокультурних умовах. Виховання толерантності учнівської молоді. Трудове виховання і професійна орієнтація школярів. Формування естетичної та фізичної культури учнів. Формування основ моральної культури особистості. Антикорупційне виховання в закладах освіти.</p> <p>Розвиток компетентностей для демократичного громадянства. Педагогіка партнерства. Виховання лідерських якостей. Молодь в інформаційному суспільстві. Розвиток медіаграмотності дітей та учнівської молоді. Форми та методи забезпечення інформаційної безпеки учнівської молоді.</p> <p>Шкільний булінг: поняття «булінг», форми та методи попередження та подолання шкільного булінгу. Профілактика насилля в шкільному середовищі. Запобігання та протидія домашньому насильству щодо дітей.</p> <p>Діагностика та оцінка результатів виховання.</p> <p>Тема 1.4. Загальні методи та форми виховання. Проблема виховання дітей в колективі.</p> <p>Поняття про методи виховання. Прийоми й засоби виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання поведінки та діяльності. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.</p>
--	--

Умови оптимального вибору та ефективного застосування методів виховання.

Форми виховання. Індивідуальні, групові та масові форми виховання.

Поняття «виховна технологія». Класифікація виховних технологій. Традиційні виховні технології. Інноваційні виховні технології: тренінг, міні-тренінг, квест, соціальні проекти, учнівські добродійні проекти, раптівки (флешмоби), форуми, скайп-конференції, онлайн-спілкування, перформанси, майстер-класи та ін.

Взаємодія школи та родини. Сучасні форми взаємодії із батьками учнів в контексті педагогіки партнерства. Інтерактивні батьківські збори. Використання сучасних ІКТ у педагогічному просвітництві батьків.

Тема 1.5. Теоретичні основи навчання. Зміст освіти як соціокультурне явище.

Сутність процесу навчання. Гносеологічні основи процесу навчання. Традиційні та інноваційні теорії навчання: біхевіоризм, когнітивізм, конструктивізм, коннективізм. Функції, структура навчального процесу. Структура діяльності вчителя.

Психологічні основи навчально-пізнавальної діяльності учнів. Мотивація навчальної діяльності. Поняття «освітня депривація». Форми та методи попередження та подолання освітньої депривації учнівської молоді.

Закономірності та принципи процесу навчання.

Традиційні та інноваційні моделі освіти. Моделі навчання: лінійна, спіральна, концентрична. Синхронне та асинхронне навчання. Концепція «навчання впродовж життя». Особистісно зорієнтований, діяльнісний підходи в освітньому процесі. Компетентнісний підхід в освіті: поняття «компетенція», «компетентність», предметні, міжпредметні, ключові компетентності, компетентісно зорієнтоване навчання.

Соціокультурна зумовленість змісту освіти. Теорії формування змісту освіти. Характеристика елементів змісту освіти. Відображення змісту освіти в навчальних планах, програмах, підручниках. Основні напрямки вдосконалення змісту освіти в умовах становлення Нової української школи.

Тема 1.6. Форми, методи, засоби навчання. Сучасні форми та методи оцінювання навчальних досягнень.

Сутність, функції і класифікація методів навчання. Компоненти процесу навчання, відображені в різних класифікаціях методів навчання. Засоби навчання. Вибір методів і засобів навчання.

Форми організації навчання. Урок – основна форма організації навчання. Класифікація уроків. Компетентісно орієнтований урок. Інтегрований урок. Модель компетентісно зорієнтованого уроку. Вимоги до сучасного уроку.

Таксономія навчальних цілей Б.Блума та Р.Марцано. Проектування навчальних завдань згідно таксономії навчальних цілей. Компетентісно зорієнтовані завдання: сутність, типологія, алгоритм розробки.

Візуалізація навчальної інформації: актуальність, форми та методи (кластер, ментальна карта, інфографіка, буктрейлер тощо). Інструменти візуалізації навчальної інформації. Використання мобільних пристроїв на уроці (технології BYOD).

Види та форми оцінювання навчальних досягнень учнів. 12-бальна система оцінювання: сутність та особливості. Зовнішнє незалежне оцінювання в освітньому просторі України: проблеми й досягнення. Формувальне оцінювання як педагогічна технологія. Сутність та способи формувального оцінювання. Порівняльні характеристики формувального та підсумкового оцінювання. Портфоліо (індивідуальний освітній профайл) як інструмент оцінювання у середній та старшій школі. Зворотний зв'язок в освітньому процесі. Цифрові інструменти формувального оцінювання.

Тема 1.7. Сучасні види та технології навчання.

Види навчання як дидактична категорія. Догматичне навчання. Пояснювальне-

	<p>ілюстративне навчання. Проблемне навчання. Програмоване навчання. Модульне навчання. Особистісно зорієнтоване навчання.</p> <p>Дистанційне навчання: сутність, форми реалізації. Синхронне та асинхронне дистанційне навчання. Організація навчальної діяльності із використанням інтернет-ресурсів (онлайн-урок, відеоурок, групова консультація, онлайн-завдання, проектна робота, поточний та проміжний контроль). Інтернет-сервіс мультимедійних дидактичних вправ LearningApps. Організація відеоконференцій, відеоуроків, онлайн-уроків з використанням платформи Zoom. Психолого-педагогічні аспекти педагогічної взаємодії в умовах дистанційного навчання.</p> <p>Поняття «педагогічна технологія», «технологія навчання». Інноваційний характер сучасних технологій навчання. Технології проблемного, модульного, особистісно зорієнтованого, інтегрованого, інтерактивного навчання. Методичний інструментарій інтерактивного навчання. Дидактичні інновації сучасної освіти. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи. Дослідницьке навчання. Проектне навчання. Змішане навчання. Перевернутий клас. Коопероване навчання. STEM-освіта. Взаємне наставництво (peer-tutoring). Квест-технології у навчанні. Веб-квест. Мейкерство. STREAM-навчання. Епістемічні технології в освітньому процесі (технології роботи із знанням): пошуку та обробки інформації, проблематизації, запитування, концептуалізації, інтелект-карт, схематизації, роботи з поняттями та ін.</p> <p>Тема 1.8. Сучасні зарубіжні педагогічні концепції.</p> <p>Основні наукові напрямки в зарубіжній педагогіці – педагогіка біхевіоризму, педагогіка прагматизму, педагогічні концепції неотомізму і неопозитивізму. Ідеї екзистенціалізму в сучасній зарубіжній педагогіці. Альтернативні педагогічні концепції сучасної зарубіжної освіти: антипедагогіка, критична педагогіка, гештальтпедагогіка, емансипаційна педагогіка, холістична педагогіка.</p> <p>Педагогічні моделі навчання на основі соціального конструктивізму. Моделі навчання на основі технологій Web 2.0. Освітня модель Liberal Arts.</p> <p>Тема 1.9. Управління школою: функції, форми та методи.</p> <p>Поняття про управління, менеджмент, внутрішньошкільне управління, педагогічний менеджмент. Державне управління системою загальної середньої освіти. Внутрішньошкільне управління. Школа як педагогічна система й об'єкт управління.</p>
<p>Теми II модулю Історія педагогіки</p>	<p>Тема 2.1. Предмет та завдання історії педагогіки. Виникнення освіти й виховання в світовій цивілізації.</p> <p>Предмет, завдання та структура дисципліни «Історія педагогіки». Методологічні підходи та методи пізнання історико-педагогічного процесу. Джерела історії педагогіки.</p> <p>Виховання у первісному суспільстві. Виникнення і розвиток виховання в країнах Стародавнього Сходу (Шумер, Стародавній Єгипет, Стародавня Індія, Стародавній Китай та ін.). Перші школи у світовій цивілізації.</p> <p>Моделі виховання у Спарті та Афінах. Зародження філософсько-педагогічних ідей в Античному світі (Сократ, Платон, Аристотель, Демокрит). Школа та педагогіка Стародавнього Рима. Педагогічні ідеї Цицерона, Сенеки, Плутарха, Квінтіліана.</p> <p>Тема 2.2. Розвиток зарубіжної школи й педагогіки в епоху Середньовіччя та доби Відродження. Педагогічна система Я.А.Коменського.</p> <p>Соціально-диференційований підхід до організації виховання та освіти в країнах Європи у період Середньовіччя. Типи виховних систем доби середньовіччя. Основні освітні ланки у середньовічній Європі. Особливості організації навчання у середньовічній школі. Університети середньовічної Європи. Особливості організації навчання в університетах.</p> <p>Гуманістичні засади формування педагогічних ідей епохи Відродження. «Будинок</p>

радості» Вітторіно да Фельтре. Педагогічні ідеї видатних діячів культури та освіти доби Відродження (Т.Мор, Т.Кампанелла, М.Монтень, Ф.Рабле, Е.Роттердамський, Х.Вівес). Внесок В. Ратке у становлення педагогіки Нового часу.

Основні педагогічні ідеї Я. А. Коменського. Педагогічні принципи Я. А. Коменського. Вікова періодизація та ступені навчання за Я.А.Коменським. Дидактика Я. А. Коменського. Класно-урочна система. Я. А. Коменський про роль вчителя у розвитку особистості дітей.

Тема 2.3. Розвиток зарубіжної школи й педагогіки в епоху Просвітництва.

Вплив суспільних ідеалів епохи Просвітництва на теорію і практику освіти та виховання. Емпірико-сенсуалістична концепція виховання й освіти Дж. Локка. Ідея виховання та освіти джентльмена за Дж. Локком. Ідея вільного виховання Ж.-Ж. Руссо. Вікова періодизація та система виховання Ж.-Ж. Руссо.

Народна освіта у країнах Західної Європи XVII-XVIII ст. Моніторіальна система Белл-Ланкастера. Шкільництво та педагогічна думка Америки XVII-XVIII ст.

Тема 2.4. Зарубіжна школа і педагогіка XIX – першої половини XX ст. Сучасна світова школа і педагогічна думка: основні тенденції.

Ідеї гармонійного виховання, розвивального навчання та теорія елементарної освіти Й. Г. Песталоцці. Розвиток філантропізму та неогуманізму у Німеччині. Теорія виховання А. Дістервега. Дидактичні погляди А. Дістервега. Вимоги А.Дістервега до вчителя. Педагогічна теорія Й. Гербарта. Ідея авторитаризму у вихованні за Й. Гербартом.

Прогресивна російська педагогіка у XIX – на початку XX ст. (Л. Толстой, П. Лесгафт, С. Шацький).

Реформаторська педагогіка кінця XIX – початку XX ст. Ідеї трудової школи та громадянського виховання Г. Кершенштейнера. Експериментальна педагогіка. «Педагогіка дії» А. Лая. Функціональна педагогіка та теорія «нових шкіл» (Е. Клапаред, А.Фер'єр, С.Френе). Концепції вільного виховання: педагогічні ідеї Е.Кей та М.Монтессорі. Вальдорфська педагогіка Р.Штейнера. Прагматична педагогіка Дж.Дьюї. Альтернативи класно-урочній системі: мангеймська та батавська системи навчання, Дальтон-план, метод проєктів, план Трампа. Зародження педології – наукового дитинознавства. Пізнання дитини як центру навчально-виховного процесу. Гуманістична педагогіка Я.Корчака.

Основні тенденції розвитку школи та педагогічної думки другої половини XX – початку XXI ст. Неопрагматична концепція виховання (А. Маслоу, А.Комбс та ін.). Теорія та практика вільного виховання О. Нілла (школа Саммерхілл). Гуманістична педагогіка К. Роджерса. Особливості розвитку освіти в умовах глобалізації та інформатизації. Становлення національних систем виховання.

Тема 2.5. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні в XIV – XVIII ст.

Виховання у давніх слов'ян. Традиції народного виховання.

Вплив християнства на розвиток освіти та педагогічної думки Київської Русі. Перші школи Київської Русі, зміст і методи їх роботи. Навчальні книги. Перекладна література та перші педагогічні пам'ятки Київської Русі.

Виховання й школа в XIV–XV ст. Мандрівні дяки. Культурно-освітня діяльність та педагогічні погляди П. Русина, Ю.Дрогобича.

Загальна характеристика розвитку шкільництва у XVI-XVIII ст. Виникнення і роль у розвитку просвітництва братських шкіл. Особливості організації навчального процесу у братських школах. Школи Запорізької Січі. Ідеал козацького виховання.

Культурно-освітня діяльність і педагогічні погляди видатних учених, просвітителів, педагогів (І. Гізель, І.Галятовський, М. Смотрицький, С. Яворський та ін.).

Енциклопедія П. Беринди та риторика І. Галятовського. Педагогічні погляди Е.Славинецького і С.Полоцького. Освітньо-педагогічна діяльність Ф.Прокоповича.

Острозька школа-академія, Києво-Могилянська академія – перші вищі навчальні заклади в Україні. Організація і методика навчально-виховного процесу в Києво-Могилянській академії.

Подвижницьке життя педагога і філософа Г. Сковороди. Ідея народності та природовідповідності виховання Г. Сковороди. Дидактичні ідеї у повчальних творах Г.Сковороди.

Статут 1786 р. Російської імперії про зміст та особливості шкільної системи. Система освіти на Правобережній Україні та Закарпатті (друга половина XVIII ст.).

Тема 2.6. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні у XIX – на початку XX ст. Педагогічна діяльність та педагогічні ідеї К.Ушинського.

Система освіти в Україні в першій половині XIX ст.

Культурно-освітня діяльність західноукраїнських діячів (М. Шашкевич, І. Вагілевич, Я. Гловацький, Й. Левицький). Культурно-просвітницька діяльність Кирило-Мефодіївського товариства (Т. Шевченко, П. Куліш, М. Костомаров).

Педагогічна система Олекси Духновича.

Педагогічна діяльність і світогляд К. Ушинського. Ідея національного виховання К. Ушинського. Дидактична система К.Ушинського. К.Ушинський про роль учителя у вихованні учнів.

Система вітчизняної освіти у другій половині XIX – на початку XX ст.

Педагогічні ідеї видатних представників української культури другої половини XIX – початку XX ст. (М.Коцюбинський, С.Васильченко, Ю.Федькович, І.Франко, Леся Українка, М.Драгоманов).

Педагогічна думка України кінця XIX – початку XX ст. (М. Пирогов, М. Корф, С. Русова, Х. Алчевська, Б. Грінченко).

Тема 2.7. Українське шкільництво та педагогічна думка у 1917 – 1939 рр.

Боротьба за національну освіту і рідну мову. Шкільництво в Українській державі 1917-1919 рр. Вплив на розвиток вітчизняної педагогічної думки педагогічних ідей та діяльності П. Блонського і С.Шацького. І. Огієнко – фундатор українського шкільництва. Ідея національного шкільництва М. Грушевського. Освітня і педагогічна діяльність Т. Лубенця. Педагогічні ідеї Г. Ващенко.

Уніфікація загальної освіти в 1930-ті роки.

Розвиток теорії і практики соціального виховання в 20-30 рр XX ст. Здобутки українських учених-педологів О. Залужного, Г. Костюка та ін.

Життя та педагогічна діяльність А. Макаренка. Теорія виховання в колективі А.Макаренка. Суперечки та дискусії навколо педагогічних ідей А.Макаренка

Тема 2.8. Освіта та педагогічна думка України у другій половині XX ст.

Особливості становлення освіти у післявоєнний період (кінець 40-х–50-ті роки). Розвиток освіти й педагогіки у 60-ті роки.

Педагогічна діяльність і літературно-педагогічна спадщина В. Сухомлинського. Основні педагогічні ідеї В.Сухомлинського.

Школа й педагогіка України у період застою (70–80-ті роки). Педагогіка новаторства 80-х рр. XX ст. (В.Шаталов, О.Захаренко та ін.).

Криза освіти та наміри реформування шкільництва у 90-х рр. XX ст. Відродження національної системи виховання і педагогіки в період будівництва незалежної Української держави.

Тема 2.9. Тенденції розвитку зарубіжної та вітчизняної освіти наприкінці XX – на початку XXI ст.

	<p>Еволюція освітніх систем у найрозвиненіших країнах на рубежі ХХ – ХХІ ст. Система освіти в США. Освітня система у Великобританії. Характеристика освітньої системи у Німеччині. Особливості освітньої системи Франції. Передовий досвід системи освіти Фінляндії. Система освіти в Японії.</p> <p>Реформування освіти на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Сучасні моделі освіти України. Утвердження шляхів і засобів національного виховання дітей та молоді. Закон України «Про вищу освіту» як основа реформування галузі. Основні положення Закону України «Про освіту» (2017 р.). Концепція «Нова українська школа». Досвід української школи й українські освітяни в країнах світу.</p>
<p>Теми III модулю Основи педагогічної майстерності</p>	<p>Тема 3.1. Педагогічна майстерність та її значення у професійній діяльності вчителя.</p> <p>Загальна характеристика педагогічної професії. Зміст поняття «педагогічна майстерність». Структура педагогічної майстерності. Шляхи та засоби розвитку педагогічної майстерності.</p> <p>Нові професійні ролі і завдання сучасного вчителя (фасилітатор, коуч, тьютор, модератор) в контексті Концепції нової школи. М'які навички (soft skills) сучасного вчителя.</p> <p>Тема 3.2. Педагогічна культура сучасного вчителя. Культура саморегуляції вчителя.</p> <p>Зміст та сутнісні характеристики, понять «педагогічна культура», «техніка вчителя», «внутрішня техніка».</p> <p>Актуальність проблеми саморегуляції професійної діяльності вчителя. Особливості професійного стресу у сучасних умовах. Синдром емоційного вигорання вчителя: сутність та шляхи попередження. Сутність, форми та методи саморегуляції у професійній діяльності вчителя.</p> <p>Взаємозв'язок загальної культури вчителя та його педагогічної культури. Інтелігентність педагога як елемент професійної культури. Шляхи, засоби та умови розвитку духовного потенціалу особистості вчителя.</p> <p>Імідж вчителя в соціальних мережах.</p> <p>Тема 3.3. Культура невербального спілкування сучасного вчителя.</p> <p>Феномен невербального спілкування у життєдіяльності людини. Зміст поняття «культура невербального спілкування». Міжкультурні особливості невербального спілкування. Невербальні засоби спілкування. Функції невербального спілкування. Класифікації невербальних засобів спілкування.</p> <p>Невербальне спілкування у професійній діяльності сучасного вчителя. Основні вимоги до жестів та міміки вчителя. Міжособистісний простір.</p> <p>Тема 3.4. Культура та техніка мовлення вчителя. Культура педагогічного спілкування.</p> <p>Зміст та сутнісні характеристики понять «культура мовлення вчителя» та «техніка мовлення вчителя».</p> <p>Професійно-педагогічне спілкування, його функції. Психологічні аспекти спілкування. Етапи педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Поняття «авторитет» та «авторитарність». Авторитет педагога. Педагогічний такт у професійній діяльності вчителя. Майстерність учителя у забезпеченні зворотного зв'язку у спілкуванні.</p> <p>Тема 3.5. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності вчителя.</p> <p>Педагогіка партнерства. Принцип дитиноцентризму.</p> <p>Зміст та сутнісні характеристики поняття «педагогічна взаємодія». Загальна характеристика форм та методів педагогічної взаємодії. Вимога як метод педагогічної</p>

	<p>взаємодії. Види вимог. Заохочення та покарання в системі методів педагогічної взаємодії учителя. Переконавання та навіювання в педагогічному процесі. Майстерність педагога у проведенні індивідуальної бесіди. Технології застосування методів педагогічної взаємодії у професійній діяльності вчителя.</p> <p>Тема 3.6. Конфлікти в педагогічній діяльності та способи їх вирішення.</p> <p>Сутність конфлікту як феномену людського буття. Типологія конфліктів. Структура конфлікту. Специфіка конфліктних ситуацій в освітньому процесі школи. Характеристика основних причин шкільних конфліктів. Види та стадії конфліктів у педагогічному процесі. Особливості діяльності вчителя у вирішенні шкільних конфліктів. Шкільний булінг: сутність та шляхи протидії. Медіація у системі захисту прав учнівської молоді. Аналіз та прогнозування конфліктів та конфліктних ситуацій в освітньому середовищі сучасної школи.</p> <p>Тема 3.7. Елементи акторської та режисерської майстерності вчителя.</p> <p>Загальне й відмінне в акторській і педагогічній творчості. Взаємозв'язок і взаємовплив педагогічної й акторської діяльності.</p> <p>Зміст та сутність поняття «педагогічний артистизм». Характеристика педагогічного артистизму як складової професійної майстерності вчителя. Драматургія й режисура педагогічного процесу.</p> <p>Шляхи та умови використання творчої спадщини К. Станіславського у розвитку педагогічної майстерності вчителя.</p> <p>Тема 3.8. Педагогічна діяльність як творчий процес.</p> <p>Зміст та сутнісні характеристики понять «творчість» та «педагогічна творчість». Специфіка творчості як феномена людського буття, особливості творчої людини. Якості творчої особистості. Місце уяви у творчій діяльності учня та вчителя. Умови розвитку творчих здібностей особистості.</p> <p>Педагогічна творчість: сутність, функції. Умови розвитку педагогічної творчості сучасного вчителя. Індивідуальний стиль професійної діяльності педагога.</p> <p>Методи активізації творчої діяльності учнів в освітньому процесі.</p> <p>Тема 3.9. Класний керівник та його професійна майстерність.</p> <p>Сутність професійно-педагогічної діяльності класного керівника у сучасній школі. Посадові обов'язки класного керівника. Основні вимоги до особистості класного керівника. Модель сучасного класного керівника. Професіограма сучасного класного керівника. Зміст, форми, методи роботи класного керівника. Характеристика напрямків діяльності класного керівника у сучасному соціокультурному просторі. Робота класного керівника з вивчення учнів. Класний керівник і учнівський колектив. Робота класного керівника з батьками та громадськістю. Робота з батьками в умовах сучасного інформаційного середовища.</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта ОП „Мова і література (англійська)”
Попередня підготовка	ОК «Філософія» (ОР бакалавр), ОК «Усна й письмова комунікація та академічна риторика» (ОР бакалавр)
Як навчатися?	Навчальний курс побудовано на основі єдності аудиторної та позааудиторної роботи, сполучення індивідуальних та групових форм навчальної діяльності. <i>Лекція</i> передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією, організацію діалогу з метою з'ясування рівня орієнтованості й пізнання студентів з проблем курсу, ступінь їх готовності до сприйняття наступного матеріалу. <i>Практичне</i>

	<p><i>заняття</i> передбачає детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідних завдань, вправ. Проведення практичних занять передбачає використання таких форм та методів роботи, як кейс-метод, дискусія, мозковий штурм, робота у малих групах і т.п. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.</p> <p>У процесі роботи за курсом студенти мають працювати з інформацією з різних джерел, зокрема з використанням мережі Інтернет, виконувати усні та письмові завдання, брати участь у виконанні навчальних проєктів. Теми занять та презентацій пов'язані із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.</p>
<p>Методичне забезпечення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Робоча програма освітнього компонента • Силабус • Електронна бібліотека за курсом • Глосарій • Тексти лекцій, завдання для практичних занять та самостійної роботи
<p>Навчальні матеріали до модулю 1</p>	<p style="text-align: center;"><i>Базові</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Башкір О. І., Васильєва С.О., Собченко Т.М. Дидактика : навч.-метод. посіб. ; ХНПУ ім Г. С. Сковороди. Харків : [б. в.], 2016. 163 с. • Волкова Н. П. Педагогіка : Навчальний посібник. 2-ге видання, перероб.. Київ: Академвидав, 2007. 616 с. • Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 2-е, доопр. і доп. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2014. 218 с. • Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. для студ. гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с. • Зайченко І. В. Педагогіка : Навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів. К. : Освіта України, 2008. 528 с. • Каменєва Т. М. Теоретичні основи навчання: навч.-метод. посібник. Київ: МНУЦ, 2018. 282 с. • Максимюк С. П. Педагогіка : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2005. 667 с. • Марків В. М. Теорія виховання : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: КПІ, 2015. 241 с. • Мартиненко С.М. Загальна педагогіка : навч. посібник. Київ : МАУП, 2002. 176 с. • Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Київ: МОН України, 2016. 40 с. • Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с. • Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 616 с.

- **Фіцула М. М.** Педагогіка: навч. посібник. Вид. 2-ге, випр., доп. Київ : Академвидав, 2006. 560 с.
 - **Ярошук Л.** Теорія і методика виховання: навч. посіб. Бердянськ, 2019. 400 с.
- Словники та енциклопедії***
- **Гончаренко С.** Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
 - **Енциклопедія освіти** / Акад. пед. наук України; головний ред. Василь Григорович Кремінь. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
 - **Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій** / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
 - **Коджаспирова Г. М.** Педагогический словарь : для студ. высш. и сред. пед. учеб. Заведений. Москва: ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д : Издат. центр «МарТ», 2005. 448 с.
 - **Педагогический энциклопедический словарь** / Под ред. Б. М. Бим-Бада. Москва: Большая Российская энциклопедия, 2003. 528 с.
 - **Пометун О. І.** Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ, 2007. 144 с.
- Допоміжні***
- **Азбука уроку:** планування, методика, технологія проведення, аналіз: навч. вид. / голов. ред. В. В. Григораш. Харків : Основа, 2006. 144 с.
 - **Берджес Д.** Обучение как приключение: Как сделать уроки интересными и увлекательными ; пер. с англ. Москва: Альпина Паблишер, 2015. 238 с.
 - **Гін А. О.** Прийоми педагогічної техніки: Свобода вибору. Діяльність. Зворотний зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителя. 13-е вид. Харків : Вид. група «Основа», 2019. 112 с.
 - **Дмитренко К. А., Коновалова М. В., Семиволос О. П., Бекетова С. В.** Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності : метод. посіб. Харків: ВГ «Основа», 2018. 119 с.
 - **Кендюхова А. А.** Вчителю про сучасну філософію оцінювання навчальних досягнень школярів: навчально-методичний посібник. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2017. 52 с.
 - **Класна школа:** навчально-методичний посібник для учнів та педагогів загальноосвітніх навчальних закладів. Львів, 2017. 160 с.
 - **Комплект освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації».** Київ, 2018. 140 с.
 - **Макаренко А.С.** Педагогическая поэма. Киев: Рад.шк., 1987. 510 с.
 - **Мармаза О. І.** Менеджмент в освіті: секрети успішного управління. Харків : Видав. гр. «Основа», 2005. 176 с.
 - **Пометун О. І.** Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. К. : Видавництво А.С. К., 2004. 192 с.
 - **Програма «Нова українська школа»** у поступі до цінностей. Київ, 2018. 40 с.
 - **Робінсон К.** Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. Львів: Літопис, 2016. 258 с.
 - **Ушинский К. Д.** Человек как предмет воспитания: опыт педагогической антропологии // Пед. соч.: В 6 т. М.: Педагогика, 1988. Т. 5. С. 7-463.
 - **Хриков Є. М.** Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.
 - **Чижевський Б.** Що нав'язують українським дітям у «Новій українській школі»? (Проблеми реалізації нової редакції Закону України «Про освіту»).

	<p>Київ, 2019. 181 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шлейхер А. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття. Львів: Літопис, 2018. 296 с. • Шуляр В. І. Сучасний урок: компетентнісно-діяльнісна парадигма. Миколаїв : ОШПО, 2011. 76 с. • STEM-підхід в освіті. Ідеї, методи, практика, перспективи. Мінськ, 2018. <p style="text-align: center;"><i>Інформаційні ресурси</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • http://osvita.org.ua – освітній портал (каталог освітніх ресурсів, новини освіти) • http://www.mon.gov.ua – офіційний сайт МОН України
<p>Навчальні матеріали до модулю II</p>	<p style="text-align: center;"><i>Базові</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Васюк О. В., Сопівник І. В. Історія української педагогіки і освіти: навч. посіб.-хрестоматія. Київ: ДАКККіМ, 2011. 600 с. • Завгородня Т. К., Прокопів Л. М., Стражнікова І. В. Історія педагогіки: навч.-метод. посіб. Івано–Франківськ, 2014. 160 с. • Зайченко І. В. Історія педагогіки : у двох книгах. Київ: Видав. Дім «Слово», 2010. Кн. I : Історія зарубіжної педагогіки. 2010. 624 с. • Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах : навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. Кн. II : Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. 2010. 432 с. • Історія української школи і педагогіки : Хрестоматія / уклад.: О. О. Любар ; за ред. В. Г. Кременя. Київ: Знання, 2005. 767 с. • Коваленко Є. І. Історія зарубіжної педагогіки : хрестоматія / уклад. і автори вступних статей Є. І. Коваленко, Н. І. Белкіна ; заг. ред. Є. І. Коваленко. Київ : Центр навч. літератури, 2006. 664 с. • Левківський М. В. Історія педагогіки: навч.-метод. посібник. Вид. 4-те. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 190 с. • Лузан П. Г., Васюк О. В. Історія педагогіки та освіти в Україні : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: ДАКККіМ, 2010. 296 с. • Скільський Д. Історія зарубіжної педагогіки: посібник. Київ: Смолоскип, 2011. 376 с. • Скільський Д. М. Історія української педагогіки : ілюстр. навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 340 с. • Хрестоматія з української класичної педагогіки : К. Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / уклад. В. П. Кравець, О.І. Мешко. Київ: Грамота, 2008. 768 с. • Хрестоматія з української педагогіки: навчально-методичний посібник / Упоряд. О. С. Березюк, О.М. Власенко; За ред. О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 338 с. • Ярошук Л. Історія педагогіки: навч.-метод. комплекс. Бердянськ, 2013. 392 с. <p style="text-align: center;"><i>Допоміжні</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підручник для студ вищих пед. навч. закладів. Київ: Либідь, 2006. 419 с. • Бойко А.М., Бардінова В.Д. та ін. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги : підручник. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 576 с. • Джус О. В. Життя і творчість Софії Федорівни Русової (1856 -1940): наук.-

	<p>метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 216 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інноваційність ідей А. С. Макаренка в педагогіці ХХІ століття / за ред. О. А. Дубасенюк: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 304с. • Калуська Л. В. Видатні українські педагоги: Інформаційний довідник. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 224 с. • Українська педагогіка в персоналіях: у 2-х кн.: навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 624 с.; Кн. 2. 552 с. • Коменский Я.А., Локк Дж., Руссо Ж.-Ж., Песталоцци Й.Г. Педагогическое наследие. Москва: Педагогика, 1987. 416 с. • Кучина Л. І., Молодиченко В. В., Молодиченко Н. А. Історія педагогіки: навч. посіб. Мелітополь, 2007. 200 с. • Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: навч.посіб. Київ: Знання, 2006. 447с. • Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посібн. Київ: Вікар, 2003. 335 с. • Розсоха А. П. Антична педагогіка: навчальний посібник для студентів, магістрів, аспірантів. Переяслав-Хмельницький, 2012. 192с. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Видатні педагоги України та світу: інформаційно-бібліографічний ресурс / http://www.dnpb.gov.ua/scientific_information_work/suhomlynskiy/ • Мультимедіа-енциклопедія з історії педагогіки – http://webhp.kspu.edu/joomla/index.php?option=com_content&task=view&id=12&Itemid=26 • Коменський. Відеоматеріали за темою. http://si-sv.com/video/vip/4/uchebnoe_video/istorija_pedagogiki_i_obrazovanija/osnovopolozhnik_klassicheskoy_pedagogiki_jan_amos_komenskij • Джон Локк (https://www.youtube.com/watch?v=HU4c4i15Ttg) • К.Д. Ушинський. Біографічний фільм https://www.youtube.com/watch?v=LE8Sx2_Ys2g • Ідейний лідер – Борис Грінченко Відеофільм https://www.youtube.com/watch?v=CetBWRcJR4I • Шляхами Софії Русової. Відеофільм https://www.youtube.com/watch?v=jF0shXz7pD8 • Макаренко А.С. Електронний архів праць А.Макаренка на сайті «Макаренко Антон Семенович» – http://www.makarenko.edu.ru/biblio.htm • Сухомлинський https://www.youtube.com/watch?v=HU0fJhhLPLc
<p>Навчальні матеріали до модулю III</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кайдалова Л. Г. та ін. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. • Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Ліра-К, 2006. 240 с. • Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. Київ: Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с. • Кузьмінський А. І., Омеляненко С.В. Настільна книга класного керівника: навч.-метод. посіб. Київ : Знання, 2012. 262 с. • Марченко О. Г. Основи педагогічної майстерності. Харків: Основа, 2009. 112 с. • Мільто Л. О. Педагогічний артистизм: методичні рекомендації. Київ: НПУ

імені М. П. Драгоманова, 2007. 30 с.

- **Основи педагогічної творчості та майстерності** : курс лекцій / авт. колектив: В. М. Горелова, Н. В. Гузій, Л. О. Мільто та ін. Суми : ПКП «Еллада S», 2009. 255 с.
- **Педагогічна майстерність**: Хрестоматія: Навч. посіб. / Упоряд.: І. А. Зязюн та ін.; За ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. – 462 с.
- **Педагогічна майстерність**: Підручник; за ред. І. А.Зязюна. 2-ге вид., доп. та переробл. Київ: Вища школа, 2004. 422 с.
- **Пихтіна Н. П.** Основи педагогічної техніки: навч. посіб Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 316 с.
- **Сходинки до педагогічної майстерності** : словник з курсу «Основи педагогічної майстерності» / уклад. : Л. Л. Бутенко, О. Г. Ігнатівич. Старобільськ, 2015. 136 с.
- **Теслюк В. М., Лузан П.Г.** Основи педагогічної майстерності : навчальний посіб. Київ: НАКККиМ, 2011. 304 с.
- **Федорчук В. В.** Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.
- **Хоружа Л. Л.** Педагогічна деонтологія: навч.-метод. посібник. Київ, 2008.

Допоміжні

- **Батьки, діти та медіа**: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. Київ: ЦВП, АУП, 2017. 79 с.
- **Будянський Д. В.** Формування педагогічного артистизму майбутнього вчителя: навч.-метод. посіб. Суми, 2005.
- **Васянович Г. П.** Педагогічна етика : навч. посібник. Київ: Академвидав, 2011. 256 с.
- **Вердіна С. В., Панченко А.Г.** Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 111 с.
- **Волкова Н. П.** Професійно-педагогічна комунікація: теорія, технологія, практика: моногр. Д, 2005.
- **Галузяк В.М., Холковська І.Л.** Діагностичний інструментарій класного керівника. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. 304 с.
- **Гін А. О.** Прийоми педагогічної техніки: Свобода вибору. Діяльність. Зворотний зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителя. 13-е вид. Харків: Вид. група «Основа», 2015. 112 с.
- **Гресь А.** Не-методичний посібник для вчителя. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 255 с.
- **Дрожжина Т. В.** Конфлікти в школі: як навчитися швидко їх розв'язувати. Харків: Видавн. група «Основа», 2010. 160 с.
- **Дурманенко Є. А.** Конфлікти в педагогічному процесі : монографія. Луцьк : РВВ "Вежа" ВДУ ім. Лесі Українки, 2004. 288 с.
- **Імідж класного керівника** / О. С. Нурсєва, О. В. Скворчевська. Харків: Вид. група «Основа», 2007. 176 с.
- **Кіліченко О.І.** Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Івано-Франківськ , 2012. 206 с.
- **Класний керівник**: пошук інновацій (до курсу "Сучасні педагогічні технології"): навч.-метод. посіб. / ред.: Є. І. Коваленко; уклад.: В. М. Солова; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин, 2011. 333 с.

	<ul style="list-style-type: none"> • Класному керівнику. 1000 важливих дрібниць / упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко. Київ: Шкільний світ, 2010. 126 с. • Коваль Р. та ін. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід упровадження : посібник. Київ : Видавець Захаренко В.О., 2009. 168 с. • Мозговий В. Л. Режисура педагогічної дії: теоретичний і методичний аспекти: монографія. Миколаїв : Іліон, 2014. 492 с. • Не смійся з мене. Посібник для вчителя./ Лора Паркер Рерден. Харків : Наук. вид-во АСТА, 2015. 104 с. • Підласий І. П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя (1 – 7 розділи). Харків: Вид. гурпа «Основа», 2010. 360 с. • Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти / За ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової. Київ, 2006. 365 с. • Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/рівна-рівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти. Київ: ФОП Нічога С.О., 2018. 174 с. • Сухомлинський В. О. Сто порад учителю. <i>Вибрані твори</i>: В 5 т. Київ, 1976. Т.2. С. 419 – 654. • Тищенко Л.М. Культура педагога : монографія / С. О. Заветний, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов, Л. М. Тищенко. За ред. О. С. Пономарьова. Харків: «Міськдрук», ХНТУСГ ім. П. Василенка, 2015. 320 с. 		
Необхідне устаткування	Мультимедійний проектор. Наявність оболонки Moodle для роботи на освітньому порталі		
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	<p><i>Лекція</i> (оглядова/тематична; лекція-бесіда, лекція-візуалізація) <i>Практичні заняття</i> (презентація/дискусія/метод кейс-стаді/робота в малих групах/тренінгові заняття/виконання вправ та завдань/ самостійна робота з джерелами інформації/ складання структурно-логічних схем, опорних конспектів) <i>Виконання індивідуальних творчих завдань</i> (навчальний проект; навчальне есе)</p>		
Форми поточного та підсумкового контролю	<p>Для <i>поточного контролю</i> використовується тестування; усне опитування; письмовий контроль. <i>Підсумковий контроль</i>: 1-й модуль – іспит, 2-й модуль – залік, 3-й модуль – іспит.</p> <p>Підсумкова оцінка за кожен модуль є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання завдань та контрольних модульних робіт. Максимальна оцінка за модуль становить 100 балів.</p>		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	1-й модуль		
	Вид діяльності	Критерії оцінювання	Бали
	Виконання завдань практичних занять №1 – №7	Всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер.	0-35
	КСР Виконання індивідуально-творчих завдань	Всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер. Представлені вчасно для перевірки викладачем.	0-25
	КМР № 1	Представлено вірні й повні відповіді на тестові завдання модульного контролю	0-20
КМР № 2	Представлено вірні й повні відповіді на	0-20	

		тестові завдання модульного контролю	
Усього за 1-й модуль			100
2-й модуль			
Вид діяльності	Критерії оцінювання		Бали
Виконання завдань практичних занять №1 – № 7	Всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер.		0-35
КСР Виконання індивідуально-творчих завдань	Всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер. Представлені вчасно для перевірки викладачем.		0-25
КМР № 1	Представлено вірні й повні відповіді на тестові завдання модульного контролю		0-20
КМР № 2	Представлено вірні й повні відповіді на тестові завдання модульного контролю		0-20
Усього за 2-й модуль			100
3-й модуль			
Вид діяльності	Критерії оцінювання		Бали
Виконання завдань практичних занять №1 – № 7	Усі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, правильні, з використанням основної та додаткової літератури, мають творчий характер.		0-35
КСР Виконання індивідуально-творчих завдань	Усі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, правильні, з використанням основної та додаткової літератури, мають творчий характер. Представлені вчасно для перевірки викладачеві.		0-35
КМР	Представлено правильні й повні відповіді на тестові завдання модульного контролю		0-30
Усього за 3-й модуль			100
Політика курсу	<ul style="list-style-type: none"> • Курс орієнтовано на створення дружнього, творчого, відкритого до конструктивної критики середовища. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує завдання та надає викладачеві в час, відведений для консультацій. • Студент має право аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не збігається з думкою викладача, вимагати від викладача додаткових роз'яснень на заняттях у випадку їх недостатнього висвітлення на лекціях. 		
Забезпечення виконання принципів академічної	<ul style="list-style-type: none"> • У процесі роботи необхідно дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/polojakademdobro2.pdf), відповідних принципів 		

доброчесності	<p>академічної доброчесності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Письмові роботи, презентації мають бути авторськими, оригінальними. • Письмові роботи мають бути оформлені згідно встановлених правил, з урахуванням вимог до цитування, подання відповідних покликань. • Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману.
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чата, системи повідомлень на сторінці курсу на освітньому порталі ЛНУ імені Тараса Шевченка.